

ТКАЧЕНКО Вадим

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітнього менеджменту, артменеджменту і соціальної роботи
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

<https://orcid.org/0000-0002-1000-262X>

e-mail: tkvdim41@gmail.com

РУБАН Анатолій

доцент кафедри освітнього менеджменту, артменеджменту і соціальної роботи
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

<https://orcid.org/0009-0003-1361-9662>

e-mail: rubananatoly@vu.edu.ua

БЛИНСЬКА Юлія

викладач кафедри освітнього менеджменту, артменеджменту і соціальної роботи
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

<https://orcid.org/0000-0001-8647-7202>

e-mail: bilinskiulia@gmail.com

КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ З НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ

У статті здійснено аналіз ролі креативних технологій з народно-сценічного танцю як основи професійної підготовки сучасних фахівців з хореографії. Проведено глибоке вивчення науково-педагогічних джерел з проблеми дослідження. Встановлено, що сучасна професійна підготовка майбутніх хореографів у закладах вищої освіти потребує всебічного формування гармонійно розвиненої особистості фахівця на засадах компетентнісного підходу до навчання. У статті розкрито місце і роль навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» у професійній підготовці здобувачів освіти хореографічного профілю. Уточнено поняття «професійна компетентність фахівця-хореографа» та встановлено, що основними її складниками (різнovidами) є виконавська, постановочна, педагогічна, мистецтвознавча, організаційна, художньо-сценічна. Зазначено, що вищезгадана навчальна дисципліна містить у собі чотири компоненти: теоретико-культурологічний, виконавсько-технічний, художньо-творчий та методично-педагогічний, кожен з яких безпосередньо спрямований на формування того чи іншого різновиду професійної компетентності майбутнього хореографа. Вмотивовано, що формуванню професійної компетентності майбутніх хореографів сприяє активне використання традиційних методів навчання у поєднанні з інноваційними, зокрема словесно-наочних, практичних, проблемно-пошукових з інтерактивними, проєктними, цифровими і рефлексивними методами навчання. Крім цього акцентовано увагу на тому, що у практиці викладання народно-сценічного танцю викладачами широко використовуються ще й методи стилістичного аналізу й творчої інтерпретації. Проаналізовано можливості використання у підготовці майбутніх хореографів ЗВО цифрових, інтерактивних та проєктних методів навчання. Підсумовано, що такі методи є основою ефективного формування професійної компетентності фахівців з хореографії.

Ключові слова: професійна підготовка у ЗВО, заняття з народно-сценічного танцю, компетентнісний підхід, формування професійної компетентності, традиційні та інноваційні методи навчання.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2026.3.5>

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Стаття надійшла до редакції / Received 14.08.2026

Прийнята до друку / Accepted 16.09.2026

Опубліковано / Published 30.09.2026

© ТКАЧЕНКО Вадим, РУБАН Анатолій, БЛИНСЬКА Юлія

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Євроінтеграційні процеси в системі професійної підготовки здобувачів освіти у вітчизняних ЗВО зумовлюють висунення нових вимог до надання освітніх та соціокультурних послуг, якісної підготовки конкурентоздатних, затребуваних фахівців з хореографії. У зв'язку з цим, у закладах вищої

освіти передбачається оновлення підходів до запровадження інноваційних методів, технологій та засобів навчання, спрямованих на підвищення рівня організації освітнього процесу і формування професійної компетентності у майбутніх фахівців-хореографів з одного боку, а з іншого – до удосконалення форм діяльності закладів культури та мистецтв, приведення у відповідність до потреб сучасним культурно-мистецьким запитам суспільства, збереження

й примноження національних хореографічних традицій.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Останнім часом спостерігається зростаючий інтерес науковців до проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців з хореографії у ЗВО та реалізації в освітньому процесі компетентнісного підходу до навчання. Так, наприклад, компетентнісний підхід як основа професійної підготовки майбутніх хореографів у закладах вищої освіти висвітлено у працях Т. Медвідь (Медвідь, 2016, 2019); формуванню професійної компетентності майбутнього фахівця з хореографії присвячено статті О. Нестерова, В. Башкірової, В. Федь (Нестеров та ін., 2025), В. Котова, М. Пшеничних (Котов та ін., 2023); особливості викладання хореографічних дисциплін на засадах компетентнісного підходу розкрито в публікації Е. Манелюк (Манелюк, 2023); роль народного хореографічного мистецтва у соціокультурному просторі України з'ясовано у низці робіт вітчизняних дослідників: В. Нечитайло (Нечитайло, 2017), Л. Савчин, А. Самохвалової (Савчин та ін., 2021), А. Квецко (Квецко, 2021), В. Драч (Драч, 2025), Л. Довганюк (Довганюк, 2026); застосування сучасних цифрових ресурсів у процесі професійної підготовки фахівців-хореографів представлено в наукових розвідках Н. Добролюбової (Добролюбова, 2021), Н. Терешенко (Терешенко, 2024). Проте, як свідчить проведений аналіз наукових джерел, деякі аспекти формування професійної компетентності у майбутніх фахівців-хореографів засобами народно-сценічного танцю перебувають поза увагою вітчизняних дослідників.

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Це й зумовило написання цієї статті, **мета** якої полягає в з'ясуванні ролі народно-сценічного танцю у формуванні професійної компетентності майбутніх хореографів, виявленні можливостей сучасних методів і прийомів їхньої ефективної підготовки у ЗВО.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Народний танець відіграє важливу роль у збереженні та примноженні самобутніх

народних традицій, широкого залучення глядачів до національної культури українського народу, творчого і естетичного розвитку виконавців. Одним із ключових завдань викладачів хореографічного фаху є збереження та передача традицій й досягнень народного танцювального мистецтва, їх інтеграція в сучасну постановницьку діяльність, збагачення народного танцю новими інтерпретаціями на основі різноманітних засобів хореографічної виразності. Розв'язанню цього завдання сприяє опанування дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю». Мета цього навчального курсу полягає в засвоєнні майбутніми хореографами базових знань та формуванні умінь й навичок з теорії виконання народно-сценічного танцю і методики його викладання в закладах різного типу (зкладах культури та мистецтва, культурно-освітніх закладах, професійних хореографічних колективах, закладах початкової мистецької освіти, будинках дитячої та юнацької творчості, аматорських хореографічних колективах). Під час вивчення цієї дисципліни студенти ознайомлюються з ключовими засадами вивчення дисципліни, методики побудови заняття народного танцю, специфікою композиційної та стилістичної побудови, особливостями виконання танців регіонального спрямування, формування навичок сценічного виконання хореографічних постановок, що стануть необхідними у подальшій професійній діяльності. Таке поєднання теоретичних знань із практичним опануванням лексики, стилістики та методики викладання народно-сценічної хореографії сприятиме забезпеченню формування необхідної професійної компетентності майбутнього фахівця з хореографії.

Вивчення народно-сценічного танцю у ЗВО майбутніми хореографами є обов'язковим компонентом їхньої підготовки не лише з позицій формування професійної майстерності хореографа, а й становлення його як національно свідомої особистості, здатної зберігати та транслювати культурну спадщину українського народу. Л. Довганюк, досліджуючи соціальні та культурні сенси народно-сценічного танцю, зазначає, що цей напрямок хореографії виступає важливим інструментом культурної пам'яті, оскільки за

допомогою хореографічних образів, просторових композицій він зберігає елементи спільного колективного досвіду (Довганюк, 2026, с. 211). Нині в реаліях українців народний танець є одним з важливих інструментів відновлення та підсилення соціальних зв'язків у суспільстві. Культурні сенси, на думку В. Драч, також транслюються через народно-сценічний танець, який «виступає універсальним засобом міжкультурної комунікації, здатним одночасно репрезентувати національну спадщину й відповідати вимогам сучасного мистецького простору» (Драч, 2025, с.152–153).

Л. Савчин та А. Самохвалова стверджують, що народний танець у сучасній українській культурі можна схарактеризувати на основі трьохрівневого підходу: ідейно-тематичного, художньо-образного, організаційно-педагогічного (Савчин та ін., 2021). З огляду на це, автори пропонують вивчати народний танець через призму типології сучасної культури згідно з ідеологічним, образним та педагогічним типами. Водночас В. Нечитайло зазначає, що народно-сценічний танець у контексті сучасного соціокультурного простору виступає вагомим пластом вітчизняної національної культури і за допомогою оригінальних художніх засобів хореографічного мистецтва репрезентує національний світогляд, традиції, своєрідність, культурні цінності українського народу; формою вираження національної ментальності та духовності; своєрідним містком, що спроможний поєднати історію, сьогодення та перспективи українського суспільства; важливим складником мистецько-педагогічної спадщини вітчизняної хореографії, оскільки поєднує художньо-творчі надбання народного танцювального мистецтва з педагогічними засадами спрямованими на їх збереження, вивчення та передачі наступним поколінням (Нечитайло, 2017, с. 89). Виходячи із зазначеного, народно-сценічний танець варто розглядати не лише як мистецьку культуру і засіб збереження національної спадщини, а й як вагомий складник професійної підготовки майбутніх фахівців з хореографії. Професійна підготовка майбутніх фахівців передбачає формування в них цілої низки

компетентностей, серед яких ключове місце посідає професійна.

А. Квецко трактує поняття «професійна компетентність» через здатність фахівця до практичної діяльності, застосовуючи набуті у продовж навчання в закладі освіти знання, сформовані уміння й навички, власний досвід, сукупність особистих якостей, які в комплексі необхідні для забезпечення ефективного становлення та розвитку індивідуума в професії (Квецко, 2021, с. 108). Учений також акцентує увагу на тому, що грамотне планування заняття з народно-сценічного танцю сприяє досягненню вагомих результатів у виконавських, постановницьких та творчих навичках, розвитку професійної компетентності майбутнього хореографа, що, своєю чергою, підвищує його затребуваність на ринку освітніх та культурно-мистецьких послуг. Подібне визначення професійної компетентності пропонують Н. Сідікова та М. Адашева, вказуючи на те, що вона становить собою інтегровану характеристику здатності фахівця результативно виконувати його професійні обов'язки та формується на основі набутих у процесі навчання загальних і спеціальних знань, практичних умінь, отриманого досвіду та доповнюється сукупністю ділових і особистісних якостей (Sidikova, 2023, с. 89). Особливістю професійної компетентності хореографа, на нашу думку, є спроможність фахівця на основі набутих знань, сформованих умінь і навичок, практичного досвіду та розвинених особистісних якостей ефективно здійснювати виконавську, постановчу, педагогічну, організаційну та пошуково-творчу діяльність у сфері хореографічного мистецтва.

Зазначимо, що на категорію професійної компетентності у науковій літературі неоднозначні погляди. Деякі вчені розглядають професійну компетентність хореографа як сукупність окремих професійних компетентностей, відповідно вживаючи це поняття у множині. Колектив авторів публікації «Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю» до професійних компетентностей хореографа зараховує:

- виконавську (оволодіння техніками танцю, сценічна виразність, вміння передавати художній образ, пластика хореографа);

- постановочну (уміння створювати хореографічні номери, композиції, вистави, працювати з музичним матеріалом, розуміти етапи побудови виступу та репетиційного процесу);

- педагогічну (володіння сучасними формами, методами та технологіями навчання, врахування психологічних особливостей учнів, створення сприятливих умов для їхнього саморозвитку та самовираження в танці);

- комунікативну (здатність ефективно взаємодіяти з колективом учнів та колег, забезпечувати позитивний психологічний клімат);

- культурно-мистецьку (усвідомлення місця та ролі танцювального мистецтва в світовій культурі, здатність творчо підходити до інтеграції різних типів мистецтв);

- рефлексивно-аналітичну (спроможність усвідомлювати, адекватно оцінювати та вдосконалювати свою професійну діяльність) (Нестеров та ін., 2025).

Т. Медвідь, вважаючи, що професійний хореограф поєднує в своїй діяльності функції педагога, балетмейстера та репетитора, професійну компетентність відносить до фахової, називаючи такі її різновиди: організаційну, психолого-педагогічну, мистецтвознавчу, музично-інформаційну і технічну, методичну, хореографічну, художньо-сценічну, медико-біологічну (Медвідь, 2016, с. 105).

У свою чергу В. Котов та М. Пшеничних до складу професійних компетентностей зараховують організаційну, педагогічну, навчально-тренувальну, постановочно-репетиційну та концертно-виконавчу компетентності (Котов та ін., 2023, с. 107). Акцентуємо увагу на тому, що до складу педагогічної компетентності учені відносять й методичну (Т. Медвідь, О. Жиров, Ю. Ростовська).

У своєму дослідженні ми дотримуємося поглядів учених на існування професійної компетентності, яка у своєму складі може проявлятися у таких основних різновидах: виконавська, постановочна, педагогічна, мистецтвознавча, організаційна, художньо-сценічна.

На нашу думку, «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» є важливою дисципліною, яка безпосередньо спрямована на формування у майбутніх

хореографів професійної компетентності і основні її структурні компоненти підтверджують наше твердження. Очевидним є те, що теоретико-культурологічний компонент дисципліни орієнтований на вироблення і розвиток мистецтвознавчого та організаційного різновидів аналізованої компетентності. Їх формування здійснюється через заглиблення здобувачів освіти у вивчення історії народно-сценічного танцю, особливостей української народної хореографії, жанрової та регіональної специфіки танців, національних традицій та культурних цінностей, творчості відомих балетмейстерів. У свою чергу виконавсько-технічний компонент передбачає вироблення виконавського та художньо-сценічного різновиду професійної компетентності через безпосередню практичну роботу, зокрема опанування основних рухів, положення рук, ніг, корпусу, характерних поз та манери виконання, техніки стрибків, обертань, вироблення координації, музикальності, виконання різних комбінацій. Художньо-творчий компонент дисципліни спрямований на формування у студентів художньо-сценічного й постановочного різновиду досліджуваної компетентності. Це здійснюється за рахунок креативних технологій з народно-сценічного танцю, які складаються не тільки із засвоєння техніки виконання танцю, а зі створення власних оригінальних композицій, етюдів, сценічної інтерпретації хореографічного матеріалу народного танцю різних історичних періодів, фрагментів хореографічної постановки, а також творчого переосмислення фольклорного матеріалу. Зміст методично-педагогічного компоненту дисципліни безпосередньо впливає на удосконалення навичок пов'язаних з педагогічним та організаційним різновидом професійної компетентності. Цей компонент дає змогу майбутньому хореографу навчитися пояснювати хореографічний рух, уміло демонструвати його, встановлювати послідовність вивчення, ефективно добирати вправи, пропонувати можливі навчальні комбінації, визначати та усувати типові помилки, адаптувати хореографічний матеріал до вікових особливостей та рівня підготовки учнів, планувати заняття, здійснювати рефлексію та саморефлексію результатів навчання.

У формуванні професійної компетентності майбутнього фахівця з народно-сценічного танцю значне місце посідають методи й технології навчання. На заняттях педагоги вдаються до поєднання традиційних та інноваційних методів навчання, зокрема словесно-наочних, практичних, проблемно-пошукових з інтерактивними, проєктними, цифровими і рефлексивними методами навчання. Як показують наші спостереження, на заняттях з дисципліни «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю» також активно використовуються методи стилістичного аналізу та творчої інтерпретації. Е. Манелюк схильна вважати, що нині на заняттях з хореографії актуально застосовувати такі методи навчання: «метод аналізу конкретних сюжетних ситуацій танцю; метод складання та обміну хореографічними завданнями, імпровізація, театралізація, брейнстремінг, проблемно-пошукові методи, метод створення атмосфери психологічної підтримки та ділові ігри» (Манелюк, 2023).

Наше дослідження засвідчує, що інтеграція цифрових технологій в процес викладання народно-сценічного танцю є ефективною стратегією, яка сприяє значному поліпшенню технічних навичок, активізації мотивації, забезпеченню сприятливого особистісно орієнтованого освітнього середовища. Е. Маленюк зазначає, що під впливом цифровізації вітчизняної освіти та викликів сьогодення у ЗВО активно використовуються e-lessons, тобто електронні (цифрові) заняття, які організовуються із застосуванням цифрових мультимедійних засобів. Так, студенти мають змогу не просто читати і ознайомлюватись з теоретичним матеріалом, а й отримують інформацію через схеми, ілюстрації, зображення, фотографії, аудіозаписи музичного супроводу, відеозаписи танцювальних постановок або окремих рухів, працюють з електронними платформами (Манелюк, 2023). Ю. Ростовська переконана, що поєднання в освітньому процесі інтерактивності та цифрової візуалізації сприяє кращому засвоєнню майбутніми хореографами фахових знань і забезпеченню вироблення стійких професійних умінь, тобто професійної компетентності (Ростовська, 2026, с. 221). Н. Добролюбова також підкреслює, що використання відеоресурсів,

безпосередньо пов'язаних зі спеціальністю, в освітньому просторі уможлиблює деталізацію різних технічних особливостей хореографічного мистецтва, таким чином викликаючи внутрішнє бажання студентів до підвищення свого професійного рівня (Добролюбова, 2021, с. 48–49). Крім цього авторка зазначає, що у ході професійної підготовки майбутніх хореографів використовують сучасні відеотехнології на основі комп'ютерних програм, як-от «Flash», «Adobe Premier», програми для розробки фонограм та відео, зокрема «Nero Wave Editor», «Mixcraft Recording Studio», «Sound Forge Pro» тощо (там само, с. 50).

Н. Терешенко зазначає про важливість професійного оволодіння новими формами та інтерактивними методами навчання в ЗВО (Терешенко, 2024, с. 884). Інтерактивні методи в хореографії можна розглядати як навчання через своєрідний діалог, активну взаємодію та співпрацю викладача зі студентами, танцюристів між собою. Ці методи перетворюють пасивне запам'ятовування хореографічного матеріалу на творчий процес. До основних інтерактивних методів навчання, що використовуються у підготовці майбутніх фахівців з хореографії на заняттях з народно-сценічного танцю зараховують: роботу в парах, в ротаційних трійках та малих творчих групах, рольову гру (метод «мікровикладання»), імпровізацію, case-study (аналіз професійних ситуацій), дискусію, педагогічний брейнстормінг.

Т. Медвідь вважає, що метод проєктів належить також до інтерактивної технології навчання. Використання цього методу передбачає застосування сукупності навчально-пізнавальних прийомів, що дають змогу розв'язати навчальну проблему через самостійну діяльність студентів з обов'язковою презентацією та представленням отриманих результатів (Медвідь, 2019, с. 40). Цей метод сприяє розвитку дослідницької, пошукової, творчої діяльності здобувачів освіти.

На заняттях з народно-сценічного танцю майбутні хореографи можуть працювати над такими проєктами:

- підготовка презентації чи тематичного інформаційного повідомлення щодо історії виникнення, становлення та розвитку українського народного танцю, регіональних

та жанрових особливостей танцювального фольклору, досвіду хореографічної діяльності видатних вітчизняних балетмейстерів та колективів, специфіки створення народних костюмів, добору музичного супроводу танцювальних постановок;

- створення фольклорно-хореографічних композицій на основі календарно-обрядових традицій українського народу;

- побудова танцювального номеру на основі української народної пісні;

- аналіз відеозапису виступу професійного колективу народно-сценічного танцю з визначенням особливостей технічних, стилістичних, виконавських, композиційних особливостей танцю, представленням власних ідей щодо можливих інтерпретацій художнього образу, хореографічної лексики;

- розробка фрагмента заняття з народно-сценічного танцю з обов'язковим зазначенням вікової категорії танцівників, мети, завдань, змісту, засобів, методів та прогнозованих результатів навчання.

Проаналізувавши можливості використання цифрових, інтерактивних та

проектних методів навчання, вважаємо, що вони є основою ефективного формування професійної компетентності фахівців з хореографії.

5. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Отже, майбутній хореограф може досягти високого рівня виконавської, постановницької, педагогічної, організаційної та пошуково-творчої діяльності через сформованість у нього професійної компетентності, яка ґрунтується на поєднанні теоретичного засвоєння й осмислення хореографічних знань, вироблення практичних навичок і вмінь на засадах ефективного застосування інноваційних методів та засобів навчання, зокрема у ході реалізації креативних технологій з народно-сценічного танцю. Подальшого дослідження потребує питання інтеграції народно-сценічного танцю з сучасним хореографічним мистецтвом.

Література

1. Добролюбова, 2021 – Добролюбова, Н. В. (2021). Формування готовності майбутніх викладачів хореографії до застосування інформаційно-комунікативних технологій у професійній діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Харків, 288 с.
2. Довганюк, 2026 – Довганюк, Л. (2026). Стилізація народного танцю як мова сьогодення: соціальні та культурні сенси. *Естетика і етика педагогічної дії*, 33: 204–214. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2026.33.363848>
3. Драч, 2025 – Драч, В. (2025). Українське хореографічне мистецтво як інструмент культурної дипломатії: традиції та сучасні практики. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 2: 152–157. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.338921>
4. Квецько, 2021 – Квецько, А. Р. (2021). Синтез народного українського танцю з сучасними напрямками хореографічного мистецтва. *Молодий вчений*, 1 (89): 106–109. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-23>
5. Котов та ін., 2023 – Котов, В., Пшеничних, М. (2023). Формування професійної компетентності педагога-хореографа. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 19: 105–112. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285673>
6. Манелюк, 2023 – Манелюк, Е. В. (2023). Викладання хореографічних дисциплін в закладах вищої освіти в умовах сьогодення. *Академічні візії*, 15. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7567693>
7. Медвідь, 2016 – Медвідь, Т. А. (2016). Компетентнісний підхід як основа сучасного процесу підготовки майбутнього хореографа у вищій школі. *Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття*, 100–108.
8. Медвідь, 2019 – Медвідь, Т. А. (2019). Творчі проекти як засіб формування професійних компетентностей майбутнього хореографа. *Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності*, 38–43.
9. Нестеров, 2025 – Нестеров, О. М., Башкірова, В. В., Федь, В. В. (2025). Формування професійних компетентностей хореографа через інтеграцію класичного та народно-сценічного танцю. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 24. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
10. Нечитайло, 2017 – Нечитайло, В. С. (2017). Народне хореографічне мистецтво України у соціокультурних умовах сьогодення. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 2: 88–93.
11. Ростовська, 2026 – Ростовська, Ю. О. (2026). Цифрові стратегії модернізації методичної підготовки майбутніх педагогів-хореографів у закладах вищої освіти. *Наукові записки. Психолого-педагогічні науки*, 2: 218–226. <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2026-PP-2-218-226>

12. Савчин та ін., 2021 – Савчин, Л., Самохвалова, А. (2021). Український народний танець у сучасній молодіжній інтерпретації: історіографія етносоходження. *Художня культура. Актуальні проблеми*, 17 (2): 98–105. [https://doi.org/10.31500/1992-5514.17\(2\).2021.247980](https://doi.org/10.31500/1992-5514.17(2).2021.247980)
13. Терешенко, 2024 – Терешенко, Н. В. (2024). Сучасні цифрові ресурси для викладання бальних танців: інтерактивні підходи та дистанційне навчання. *Перспективи та інновації науки*, 11 (45): 876–887.
14. Sidikova, 2023 – Sidikova, N. G., Adasheva, M. U. (2023). Improving the professional competence of the future choreography team leader. *American Journal of Pedagogical and Educational Research*, 17: 88–92. <https://americanjournal.org/index.php/ajper/article/view/1342>

References

1. Dobroliubova, N. V. (2021). Formuvannya hotovnosti maibutnikh vykladachiv khoreohrafiï do zastosuvannya informatsiïno-komunikatsiïnykh tekhnolohii u profesiïnii diïalnosti: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Kharkiv, 288 p. [in Ukr.]
2. Dovhaniuk, L. (2026). Stylizatsiia narodnoho tantsiu yak mova sohodennia: sotsialni ta kulturni sensy. *Estetyka i etyka pedahohichnoi diï, 33*, pp. 204–214 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2026.33.363848>
3. Drach, V. (2025). Ukrainiske khoreohrafichne mystetstvo yak instrument kulturnoi dyplomatii: tradytsii ta suchasni praktyky. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadryv kultury i mystetstv*, 2, pp. 152–157 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.338921>
4. Kvetsko, A. R. (2021). Syntez narodnoho ukrainskoho tantsiu z suchasnymy napriamamy khoreohrafichnoho mystetstva. *Molodyi vchenyi*, 1 (89), pp. 106–109 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-23>
5. Kotov, V., & Pshenychnykh, M. (2023). Formuvannya profesiïnoi kompetentnosti pedahoha-khoreohrafa. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty*, 19, pp. 105–112 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285673>
6. Maneliuk, E. V. (2023). Vykladannia khoreohrafichnykh dystsyplin v zakladakh vyshchoi osvity v umovakh sohodennia. *Akademichni vizii*, 15 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7567693>
7. Medvid, T. A. (2016). Kompetentnisnyi pidkhyd yak osnova suchasnogo protsesu pidhotovky maibutnoho khoreohrafa u vyshchii shkoli. *Profesiïna mystetska osvita i khudozhnia kultura: vyklyky XXI stolittia*, pp. 100–108 [in Ukr.].
8. Medvid, T. A. (2019). Tvorchii proekty yak zasib formuvannya profesiïnykh kompetentnostei maibutnoho khoreohrafa. *Khudozhni praktyky ta mystetska osvita u kroskulturnomu prostori suchasnosti*, pp. 38–43 [in Ukr.].
9. Nesterov, O. M., Bashkirova, V. V., & Fed, V. V. (2025). Formuvannya profesiïnykh kompetentnostei khoreohrafa cherez inteɦratsiiu klasychnoho ta narodno-stsenichnoho tantsiu. *Pedahohichna Akademiia: naukovy zapysky*, 24 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17737528>
10. Nechytailo, V. S. (2017). Narodne khoreohrafichne mystetstvo Ukrainy u sotsiokulturnykh umovakh sohodennia. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadryv kultury i mystetstv*, 2, pp. 88–93 [in Ukr.].
11. Rostovska, Yu. O. (2026). Tsyfrovi stratehii modernizatsii metodychnoi pidhotovky maibutnikh pedahohiv-khoreohrafiv u zakladakh vyshchoi osvity. *Naukovy zapysky. Psykholoho-pedahohichni nauky*, 2, pp. 218–226 [in Ukr.]. <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2026-PP-2-218-226>
12. Savchyn, L., & Samokhvalova, A. (2021). Ukrainyskyi narodnyi tanets u suchasniï molodizhnii interpretatsii: istoriohrafiia etnosohodennia. *Khudozhnia kultura. Aktualni problemy*, 17 (2), pp. 98–105 [in Ukr.]. [https://doi.org/10.31500/1992-5514.17\(2\).2021.247980](https://doi.org/10.31500/1992-5514.17(2).2021.247980)
13. Tereshchenko, N. V. (2024). Suchasni tsyfrovi resursy dlia vykladannia balnykh tantsiv: interaktyvni pidkhody ta dystantsiïne navchannia. *Perspektyvy ta innovatsii nauky*, 11 (45), pp. 876–887 [in Ukr.].
14. Sidikova, N. G., & Adasheva, M. U. (2023). Improving the professional competence of the future choreography team leader. *American Journal of Pedagogical and Educational Research*, 17, pp. 88–92. [in English]. <https://americanjournal.org/index.php/ajper/article/view/1342>

Abstract

TKACHENKO Vadim, RUBAN Anatolii, BILYNSKA Yuliia
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

FOLK-STAGE DANCE CLASSES AS A BASIS FOR DEVELOPING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE CHOREOGRAPHERS

European integration processes in the system of professional training of students in Ukrainian higher education institutions entail new requirements for the provision of educational and sociocultural services and for the high-quality training of competitive and sought-after specialists in choreography. In this regard, higher education institutions are expected to update approaches to the implementation of innovative teaching methods, technologies, and tools aimed at improving the organization of the educational process and developing the professional competence of future choreography specialists.

The purpose of the article is to examine the role of folk dance in developing the professional competence of future choreographers and to identify the potential of modern methods and techniques for their effective training in higher education institutions.

Theoretical analysis of scientific literature, systematization and generalization of the collected material, comparison, modelling.

The role of folk-stage dance classes as a basis for the professional training of modern specialists in choreography has been analyzed. It has been established that modern professional training of future choreographers in higher education institutions requires the comprehensive development of a well-rounded specialist based on a competency-based approach to education. The article reveals the role and place of the academic discipline "Theory and Methods of Teaching Folk-Stage Dance" in the professional training of students specializing in choreography. The concept of "professional competence of a choreographer" has been clarified, and it has been established that its main components (types) include performing, choreographic production, pedagogical, art-historical, organizational, and artistic-stage competence. It is noted that the above-mentioned academic discipline comprises four components: theoretical and cultural, performing and technical, artistic and creative, and methodological and pedagogical, each of which is directly aimed at developing a particular type of professional competence of a future choreographer. It has been substantiated that the formation of professional competence of future choreographers is facilitated by the active use of traditional teaching methods combined with innovative ones, including verbal-visual, practical, problem-based and inquiry-based methods, as well as interactive, project-based, digital, and reflective teaching methods. In addition, attention is drawn to the fact that methods of stylistic analysis and creative interpretation are also widely used by teachers in the practice of teaching folk-stage dance. The possibilities of using digital, interactive, and project-based teaching methods in the professional training of future choreographers in higher education institutions have been analyzed. We believe that these methods constitute the basis for the effective development of professional competence of specialists in choreography.

A future choreographer can achieve a high level of performing, choreographic production, pedagogical, organizational, and creative inquiry activities through the development of professional competence, which is based on a combination of the theoretical acquisition and understanding of choreographic knowledge with the development of practical skills and abilities through the effective use of innovative teaching methods and tools, particularly in folk-stage dance classes. Further research is needed into the integration of folk-stage dance with contemporary choreographic art.

Keywords: professional training in higher education institutions, folk-stage dance classes, competency-based approach, development of professional competence, traditional and innovative teaching methods.
